

FOTOGRAFIA

Una exposició per 'posar guapos' els barris perifèrics

El Pla de Barris de Barcelona porta al Macba l'obra d'una dotzena de fotògrafs

ANTONI RIBAS TUR
BARCELONA

En una ciutat tan pendent de la seva imatge com Barcelona, desmarcar-se de la imatge i els discursos oficials de la ciutat sovint és una font de lluites polítiques de nombrosos col·lectius i habitants de barris històricament estigmatitzats com a perifèrics. El fotògraf i comisari artístic Jorge Ribalta va ser cap de programes públics del Macba entre el 1999 i el 2009, i hi va deixar com a llegat la idea d'un museu molt porós amb els moviments socials i l'afany per arribar fins a l'últim racó de la ciutat, com es va poder veure amb una exposició que el museu va organitzar en un institut de secundària del Besòs. Ara hi torna com a comissari de l'exposició *Una ciutat desconeguda sota la boira*. Noves imatges de la Barcelona dels barris, fruit de l'encàrrec de tretze nous treballs fotogràfics i audiovisuals de l'Ajuntament de Barcelona.

Com va passar amb el Besòs, ara l'obra estrella de l'exposició, *Informant. Un moment no descrit al capítol 6 de la tercera part d'Últimas tardes con Teresa*, de Juan Marsé, també es pot veure en un lloc, d'entrada, insòlit: la biblioteca del Carmel. Es tracta d'una fotografia del canadenc Jeff Wall basada en la novel·la de Juan Marsé els apunts de la qual inspiren el títol de l'exposició. L'obra quedarà exposada permanentment a la biblioteca, ja que l'artista l'ha cedit a la ciutat.

"L'exposició ha sigut una oportunitat per fer un nou experiment de representació fotogràfica de la ciutat de cara a generar un estat de la qüestió, un debat ciutadà sobre el moment actual de la ciutat", afirma Jorge Ribalta. "Una ciutat desconeguda no vol dir una ciutat marginada, sinó vista per primera vegada i sense idees preconcebudes. L'exposició defensa redescobrir la ciutat", explica. Així, Ribalta planteja l'exposició com una baula més de la tradició del gest de "contrapublicitat" de retratar la ciutat des de la perifèria que va arrencar arran dels Jocs Olímpics.

Del Besòs al Turó de la Rovira

Els criteris de la selecció han estat la paritat de gènere, l'equilibri entre artistes locals i no locals, espanyols i internacionals, que els artistes siguin de diverses generacions, que tinguin feina feta a Barcelona o un vincle amb la ciutat, que siguin artistes amb activitat rellevant dins de les tradicions documentals i que hi hagi un encaix entre l'encàrrec i les trajectòries dels artistes. Només un dels casos s'escapa dels paràmetres més canònics: *But Na But* [Això era i no era] és un treball comunitari de l'artista Raquel García i el col·lectiu Creadoness del Raval que consisteix en el diàleg entre un reguitzell dels característics mocadors blancs de les estudiants afganeses i uns fotomuntatges de Martha Rosler crítics amb el masclisme.

L'exposició, que estarà en cartell fins al 12 de gener del 2025, està plantejada com un recorregut pels barris

Informant. Un moment no descrit al capítol 6 de la tercera part d'Últimas tardes con Teresa, de Juan Marsé.
JEFF WALL / MACBA

menys cèntrics de Barcelona per començar-los a donar una nova centralitat. Laia Abril va treballar al CAS Baluard, és a dir, la sala de venipunció del Raval, per intentar revertir des de dins els estigmes socials i de gènere d'aquesta institució. Bleda i Rosa aborden el Turó de la Rovira com un microcosmos que resumeix la història de Barcelona; Gregori Civera documenta la vida a les dues promocions de Cases Barates que s'han conservat, i Gilbert Fastenakens torna al Besòs trenta anys més tard per documentar com una antiga zona industrial i marginal s'ha convertit en una "nova centralitat on conviuen múltiples usos i funcions".

També Manolo Laguillo torna als mateixos llocs trenta anys després per mostrar els problemes que el ca-

ràcter muntanyós provoca als barris del nord-est de la ciutat com el Turó de la Rovira, el Carmel i la Creueta del Coll. Pilar Monsell ha volgut fer un homenatge als moviments veïnals de Nou Barris. José Luis Guerin filma la mena d'oasi que suposa la zona de conreus de la Ponderosa, a Vallbona, que representa la insòlita pervivència d'una zona de producció agrícola dins el territori municipal. I Mabel Palacín ha retratat la vida entre l'exclusió i la integració d'algunes zones de Montjuïc. Per acabar, Carme Secanella documenta la transformació, menys publicitada, de la Zona Franca, i Pedro G. Romero fa el mateix amb la nova escena flamenca de Barcelona centrant-se sobretot en el festival Desvario de Nou Barris. —

FEM POSSIBLE UN ESTIU PER A TOT HOM!

FEU ELS VOSTRES DONATIS A:
fundesplai.org
93 551 15 10
Bizum 01473

Espai cedit per:
ara

Fundesplai
Fundació Catalana de l'Esplai

CAMPANYA SOLIDÀRIA DE BEQUES PER A INFANTS I JOVES DE CASALS I COLÒNIES